

Programul electoral al candidatului Partidului Democrat din Moldova pentru funcția de primar general al municipiului Chișinău VLADIMIR CEBOTARI

Șapte planuri bune pe șapte coline

Timp de mai bine de 25 de ani, candidații la Primăria Chișinău au venit cu programe electorale scrise frumos, pe alocuri, intens colorate, pentru a capta mai ușor voturile chișinăuienilor. Dacă primarii aleși să conducă Capitala realizau măcar jumătate dintre promisiunile făcute în campaniile electorale, astăzi era să trăim într-un oraș european îngrijit, cu parcuri verzi și scuaruri amenajate, cu o infrastructură modernă și adaptată cerințelor anului 2019, cu transport public curat, cu blocuri construite și amenajate legal, cu un centru vechi de care să ne mândrim, era să trăim într-un oraș în care nu era să fim terorizați de miros urât, de treceri subterane întunecoase, de trotuare sparte și străzi inundate după fiecare ploaie.

Realitatea văzută de chișinăuieni în acești 25 de ani, arată că cei ajunși să conducă municipiul au pus la păstrare programele electorale și au făcut politică multă și inutilă apelând la demagogie, iar strategiile anunțate adesea cu mare pompă au rămas doar pe hârtie.

Chiar dacă în ultimii doi ani s-a demonstrat că, atunci când guvernanții muncesc pentru cetățeni pot fi făcute lucruri bune, pot fi soluționate probleme pe care le întâlnesc locuitorii și oaspeții

Chișinăului, Primăria încă se mai află sub influența unui cerc vicios, care trebuie rupt odată și pentru totdeauna.

Indiferent de predilecțiile politice chișinăuienii au în primul rând nevoie de un oraș confortabil și o administrație care să servească cetățenii. Iar aceste așteptări sunt incompatibile cu vorbele goale. Este în puterea oamenilor să determine politicienii să lucreze pentru binele public. Schimbarea vine de la fiecare dintre noi. Cel mai important este s-o începem în primul rând cu noi înșine.

În calitate de candidat la primăria capitalei am pus umărul pentru ca să fie bine de trăit acasă, în Moldova. Alături de echipa Partidului Democrat am demonstrat deja că suntem singurii în stare să facem ceea ce promitem. Noi, spre deosebire de oponentii noștri, nu am căutat scuze, motive și pretexte pentru a explica de ce nu se rezolvă o problemă sau alta, noi am muncit și am făcut fapte bune. Ceilalți au căutat mereu vinovatul pentru a-și ascunde incompetența. Sub mandatul guvernării Partidului Democrat oamenii au putut să vadă că ne putem concentra pe rezolvarea problemelor reale, putem identifica soluții pentru gestionarea adecvată a crizelor, știm să construim lucruri frumoase și să le oferim oamenilor confort și siguranță în ziua de mâine. Am făcut toate acestea în țară. Le vom face și în Chișinău.

În calitate de candidat la funcția de primar al Capitalei, vin în fața chișinăuienilor cu un program pe care l-am numit sugestiv **Șapte planuri bune pe șapte coline**:

1. Oraș cu administrație eficientă și cetățeni implicați

- Asigurarea convocării, în fiecare săptămână, a ședințelor Consiliului municipal și includerea pe ordinea de zi a tuturor chestiunilor ce vizează nevoile cetățenilor.
- Soluționarea solicitărilor cetățenilor, inclusiv ale celor care necesită autentificarea dreptului asupra pământului aferent proprietății lor, în termen de la o lună până la trei luni de la depunere, așa cum prevede legislația.
- Transparentizarea procesului decizional în CMC, prin asigurarea faptului ca fiecare cetățean să poată vedea cum consilierii municipali votează în ședință pentru soluționarea chestiunilor / cererilor depuse¹.
- Organizarea consiliilor de cartier, prin intermediul preturilor de sector, în care locuitorii vor identifica și vor comunica administrației publice cele mai stringente probleme ale cartierului, pentru a fi soluționate. Consiliile de cartier vor fi antrenate și în organizarea consultărilor publice asupra problemelor actuale, inclusiv a oportunității schimbării itinerarelor transportului public care circulă în zonă, a programelor de finanțare, culturale etc.
- Eliminarea corupției, reducerea birocrăției și transparentizarea activității Primăriei.
- Transparentizarea cheltuielilor publice, a procesului de efectuare a achizițiilor publice la Primărie, inclusiv prin sistemul achizițiilor electronice.

---

¹ Astăzi, peste 1,5 mii proiecte de decizii perfectate la cereri ale cetățenilor, inclusiv cu o vechime de patru-cinci ani și mai mult, sunt stocate pe rafturile Primăriei și așteaptă să fie examinate de CMC, lucru ce constituie o încălcare gravă a drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor din partea Consiliului municipal Chișinău, precum și o prejudiciere a bugetului municipal din cauza neîncasării resurselor financiare de la gestionarea patrimoniului.

- Adoptarea și introducerea metodologiei de combatere a trucării licitațiilor, consultarea cu societatea civilă a legalității și corectitudinii efectuării achizițiilor publice, măsuri ce vor preveni furtul banilor publici și vor disciplina funcționarii.
- Promovarea specialiștilor profesioniști și distanțarea de politică la Primărie; cei care se vor ocupa de politică sau de interese personale vor pleca, pentru a face loc celor preocupați doar de problemele chișinăuienilor.
- Modernizarea serviciilor municipale, inclusiv prin aplicarea pe larg a soluțiilor IT, pentru a asigura o relație mai bună între chișinăuieni și Primărie și pentru a spori satisfacția acestei relaționări (ex: introducerea sistemelor de gestionare electronică a petițiilor, de efectuare a plăților electronice).

2. Oraș cu locuitori protejați și sănătoși

- Construirea a 5 grădinițe noi și moderne în fiecare sector, organizarea grupelor de creșă în grădinițe, a programelor preșcolare și asigurarea unui program prelungit în instituțiile școlare din Capitală, astfel încât cei mici să fie educați în condiții de maxim confort și utilitate. Perfecționarea programului de înscriere on-line în cadrul instituțiilor preșcolare, eficiența căruia astăzi lasă de dorit.
- Adoptarea unui program amplu de sănătate publică pentru toți, care va prevedea construirea centrelor publice de sănătate și de sport (spații și săli dedicate activităților fizice, centre de activități sportive gratuite pentru pensionari și copii).
- Organizarea și promovarea sistematică a competițiilor sportive pentru amatori pentru popularizarea modului sănătos de viață.
- Adoptarea unui plan multilateral de incluziune socială a persoanelor cu nevoi speciale, prin implicarea lor la faza de consultare a proiectelor de dezvoltare, construirea rampelor de acces în clădirile municipale publice, parcuri, zonele publice și trotuarele ce urmează a fi reamenajate.
- Construirea unui centru pentru persoanele fără adăpost, inclusiv cu susținerea ONG-urilor și extinderea rețelei de cantine municipale sociale; elaborarea și propunerea spre aprobare Consiliului municipal a programelor de dezvoltare a serviciilor sociale pentru copii, persoane în etate, persoane cu nevoi speciale, familiile numeroase, familiile afectate de violență intrafamilială și/sau alte categorii de persoane socialmente vulnerabile.
- Organizarea în fiecare lună, prin intermediul Direcției municipale sănătate și a instituțiilor medicale subordonate, a zilelor de screening gratuit a celor mai răspândite boli în rândul populației, pentru depistarea precoce și tratarea acestora; oferirea unui control medical anual gratuit tuturor locuitorilor orașului din contul mijloacelor bugetului local; dotarea tehnică a tuturor structurilor, care oferă servicii medicale populației la nivel municipal.

3. Oraș bine amenajat verde și curat

- Adoptarea unui plan urbanistic general, pentru coordonarea necesităților și proiectarea armonioasă a dezvoltării orașului. Adaptarea planului de urbanism zonal, reglementarea

strictă a afișajului public, a aspectelor tehnice și arhitecturale/estetice, eliberarea autorizațiilor de construcție în condiții transparente, astfel ca să fie eliminată corupția persistentă în domeniu.

- Alocarea în continuare a fondurilor din bugetului municipal pentru amenajarea curților blocurilor, construirea terenurilor de joacă pentru copii și a terenurilor sportive multifuncționale.
- Lansarea, inclusiv cu susținerea partenerilor de dezvoltare, a proiectelor de eficiență energetică și renovare a blocurilor de apartamente vechi din oraș, dotarea acestora cu lifuri moderne.
- Amenajarea și reglementarea parcărilor automobilelor în curțile blocurilor, prin introducerea unor mecanisme care să restricționeze parcare pentru nerezidenți pe anumite durate de timp, dar și prin construirea în cadrul unor parteneriate a parcărilor multietajate în zonele de necesitate ale orașului, pentru a oferi șoferilor o alternativă confortabilă de parcare a automobilelor în Chișinău.
- Construirea trotuarelor, instalarea băncilor și a coșurilor de gunoi, repararea și construirea de noi grupuri sanitare în spațiile publice, amenajarea locurilor de joacă, a platformelor de vizionare, a terenurilor de sport, construirea havuzurilor, iluminarea cu leduri și altă infrastructură specifică în parcurile Capitalei.
- Sporirea calității salubrității capitalei, inclusiv prin dotarea cu echipament corespunzător și suficient și adoptarea unui plan sistematizat de curățare a municipiului, care să țină cont și de managementul deșeurilor (de altfel, un măr al discordiei din ultimii ani), astfel încât interconectarea și cooperarea între instituțiile responsabile de curățenia în oraș să fie eficiente.
- Curățarea și adâncirea râului Bîc în paralel cu finalizarea reconstrucției stației de epurare, astfel încât să fie redusă poluarea mediului, inclusiv prin cooperarea cu autoritățile responsabile ale statului (i.e. Apele Moldovei), care să asigure curățarea albiei și amenajarea malurilor râului Bîc și transformarea lor în zone de odihnă și agrement.
- Modernizarea stației de epurare a apelor uzate, prin atragerea investițiilor și a granturilor europene. Ca măsură urgentă, pe care o voi aplica, este implementarea unui proces fizico-chimic de înlăturare a mirosului neplăcut emanat de nămolul fermentat.
- Extinderea lucrărilor de amenajare asupra tuturor spațiilor verzi și a parcurilor din oraș, astfel încât să avem cât mai multe "surse" de oxigen. Extinderea cooperării cu partenerii de dezvoltare și experții internaționali în domeniu (ex. inițiativa Green City Lab), astfel încât să planificăm strategic și sustenabil dezvoltarea și extinderea Chișinăului în viitor.

4. Oraș dezvoltat economic cu infrastructură rutieră și de transport moderne

- Constituirea unei structuri municipale responsabile de atragerea investițiilor și crearea noilor locuri de muncă bine plătite la Chișinău. Capitala este motorul economic al țării, iar îmbunătățirea climatului investițional pentru afacerile cu maximă valoare adăugată va fi una dintre prioritățile mandatului.
- Stimularea dezvoltării parcurilor IT și direcționarea investițiilor în domeniile inovaționale ale economiei, care să antreneze tinerii și să aducă maximă utilitate municipiului.

- Susținerea investițiilor gastronomice, de divertisment și în domeniul HORECA, astfel încât chișinăuienii și oaspeții Capitalei să se bucure de divertismentul și ospitalitatea orașului nostru.
- Reformarea Pieței Centrale, a piețelor de sector, astfel încât să fie asigurate locuri garantate producătorilor agricoli din suburbiile Chișinăului, pentru vânzarea produselor. Organizarea iarmaroacelor sezoniere, care să permită comercializarea produselor solicitate, oferind astfel o piață de desfacere în plus pentru producători.
- Continuarea și extinderea planului etapizat de reparare a tuturor drumurilor și trotuarelor din Chișinău, aplicând bunele practici, inclusiv cu asistența partenerilor de dezvoltare, astfel ca în final, să avem artere de transport funcționale, care să corespundă cerințelor traficului rutier din Capitală.
- Asigurarea reparației durabile a drumurilor (inclusiv aplicarea marcajelor durabile și corespunzătoare) prin elaborarea unor caiete tehnice riguroase, cu criterii de calitate, durabilitate și elemente de securizare a traficului integrate și conform planului urbanistic general și de urbanism în parte.
- Relansarea programului de construcție a centurii de ocolire a orașului și dotarea intersecțiilor cu semafoare inteligente, inclusiv cu asistența partenerilor de dezvoltare, pentru a fluidiza traficul rutier pe principalele artere ale Capitalei.
- Adoptarea unei strategii integrate de reglementare a transportului și drumurilor care să asigure managementul traficului (i.e. Centrul de Control al Traficului), astfel încât să fie încurajată folosirea transportului în comun, ocrotirea mediului ambiant și creșterea calității vieții chișinăuienilor.
- Construirea porțiunii străzii Mesager, de la str. Albișoara până la str. Calea Ieșilor, care va fluidiza traficul în zona intersecției circulare din bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, piața D. Cantemir, str. Calea Ieșilor, str. Ion Creangă.
- Extinderea bulevardului Mircea cel Bătrân până la str. Bucovinei, ceea va asigura impulsivitatea dezvoltării zonei respective, precum și va asigura o circulație fluidizată a transportului și călătorilor, inclusiv spre ieșirea din oraș.
- Evaluarea podurilor și a viaductelor din Capitală și repararea celor aflate în stare deplorabilă.
- Construirea unui nod rutier cu mai multe nivele pe tronsonul dintre podul Ismail și sectorul Ciocana, pentru a decongestiona traficul în zonă și pentru a asigura buna conexiune cu centrul orașului.
- Continuarea modernizării transportului public, prin lărgirea parcului de troleibuze electrice noi, cu capacități și confort sporit, astfel încât transport public din Chișinău să fie confortabil și modern, adaptat la necesitățile stringente ale locuitorilor și oaspeților orașului.
- Adoptarea unui plan de transport în comun, care să interconecteze eficient suburbiile municipiului și să asigure un transport public sigur și operativ, inclusiv prin introducerea abonamentelor electronice, valabile în orice tip de transport public (ex. Oyster card), implementarea sistemului de benzi dedicate exclusiv circulației transportului public în zonele congestionate a orașului, monitorizarea în timp real a graficului circulației transportului public conform GPS tracking, prin intermediul unei platforme web.

- Reformarea transportului public prestat de maxi-taxiuri și mașinile de taxi, astfel încât să fie asigurate confortul și siguranța cetățenilor, dar și condiții echitabile de piață pentru transportatori.

5. Oraș sigur pentru toți

- Sporirea cooperării cu poliția municipală în vederea coordonării eforturilor de combatere a criminalității; implicarea carabinierilor în menținerea ordinii publice, patrularea curților și a străzilor din Capitală, pentru ca să ne simțim cu toții în siguranță.
- Promovarea constituirii poliției locale din rândul chișinăuienilor pentru asigurarea necesităților de ordine și securitate publică.
- Crearea pistelor pentru cicliști în toate zonele orașului și adaptarea planurilor de transport și urbanism la perspectivele mobilității de viitor.
- Modernizarea iluminatului stradal pe toate străzile din Capitală, astfel încât Chișinăul de seară să fie sigur, iar iluminarea – eficientă energetic.
- Instituirea unui program de implicare a pensionarilor (i.e. cu remunerarea lor) în activitățile de ordine publică; în fiecare cartier, va fi un pensionar responsabil de supraveghere, documentare și raportare telefonică, la un centru unic asemenea 112, doar că la nivel municipal, care va prelucra apelurile, va sorta și va transmite la serviciile de rigoare sesizările comunitare.

6. Oraș cu suburbii integrate

- Majorarea investițiilor capitale, inclusiv prin acordarea alocațiilor bugetare suplimentare în vederea dezvoltării suburbiilor, care sunt parte integrantă a municipiului Chișinău, motiv pentru care trebuie să beneficieze de toate facilitățile municipale și nu trebuie să difere de restul Capitalei. Investițiile vor fi direcționate, în special, la construirea și repararea drumurilor și a infrastructurii în fiecare localitate suburbană, astfel încât aceste cartiere să ajungă la nivelul orașului, să fie bine conectate și pregătite să susțină dezvoltarea municipiului în viitor.
- Asigurarea cu suficiente mijloace de transport public comode a suburbiilor, astfel încât orașenii din suburbii să nu se simtă stigmatizați pentru faptul că locuiesc la marginile municipiului.
- Atragerea investițiilor în suburbiile Chișinăului, care să stimuleze dezvoltarea social-economică a acestora și să creeze noi locuri de muncă bine plătite, aproape de cetățeni, dar și pentru a stimula producătorii locali din suburbii, inclusiv cei agricoli, care trebuie să suplinească oferta de produse agricole în rețelele comerciale, dar și în piețele și iarmaroacele din municipiu.
- Integrarea suburbiilor în viața culturală prin organizarea evenimentelor de gen de importanță municipală și națională.

7. Oraș tolerant, cultural activ și căutat de turiști

- Asigurarea unității și armoniei culturale a chișinăuienilor în comunitățile pe care le împart, inclusiv prin programele anuale culturale municipale, coordonate cu societatea civilă, comunitățile etnice și alte grupuri sau uniuni de cetățeni, astfel încât toți să fie reprezentați și auziți, trăind în armonie indiferent de limba pe care o vorbesc, de cultura față de care au predilecție sau de preferințele politice.
- Promovarea prin programe municipale (scoli duminicale, biblioteci, festivaluri) a identității culturale ale comunităților care au contribuit în diferite perioade la edificarea istoriei Chișinăului, inclusiv a comunităților evreiască, armeană, greacă, bulgară, ucraineană, rusă, poloneză, germană etc.
- Adoptarea unui plan de conservare și protejare a Chișinăului istoric, restaurarea, reglementarea strictă și lărgirea zonelor pietonale în partea istorică a orașului, precum și extinderea programelor cultural-gastronomice.
- Revizuirea trotuarelor, a drumurilor și parcărilor în zonele de atracție turistică în timp de 2 ani și alocarea fondurilor pentru restaurarea fațadelor clădirilor istorice, pentru a sprijini activitatea orașenilor în vederea transformării Chișinăului într-un oraș european de turism gastronomic și vitivinicol.
- Retragerea autorizațiilor pentru activități comerciale proprietarilor clădirilor care nu vor reconstrui fațadele clădirilor istorice. Acoperirea din contul municipalității cu plase-imitație a fațadelor nerestaurate.
- Demolarea tuturor extensiilor ilegale de pe trotuarele din zona istorică a orașului, pentru comoditatea rezidenților și oaspeților Capitalei.